

บันทึก

เรื่อง การตีความมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘

สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท.๑๑๐๘/๒๘๑ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๒๕ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ความว่า สำนักผังเมืองได้ดำเนินการให้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมในท้องที่ต่าง ๆ ๓ ฉบับ คือ ในท้องที่ตำบลนาเกลือ ตำบลหนองปรือ และตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ฉบับหนึ่ง ในท้องที่ตำบลบ่อทราย และตำบลเขาชุมช้าง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ฉบับหนึ่ง และในท้องที่ตำบลรัชฎา ตำบลตลาดเหนือ ตำบลตลาดใหญ่ และตำบลวิชิต อำเภอเมืองภูเก็ต อีกฉบับหนึ่ง โดยพระราชกฤษฎีกา ทั้ง ๓ ฉบับได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๙ และครบกำหนดเวลาการใช้บังคับคือ ๕ ปีแล้ว สำนักผังเมืองจึงจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมในท้องที่ดังกล่าวทั้ง ๓ แห่งอีก แต่ได้มีปัญหาข้อกฎหมาย ดังนี้

๑. เมื่อพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมในท้องที่ฯ ครบกำหนดเวลาการใช้บังคับ และสำนักผังเมืองไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปสำรวจหรือใช้อำนาจตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ อีกต่อไปแล้ว จะต้องดำเนินการให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ในท้องที่ดังกล่าวอีกหรือไม่

๒. ในกรณีที่ไม่มีพระราชกฤษฎีกา ในท้องที่ดังกล่าวอีก จะดำเนินการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมต่อไปได้หรือไม่ หรือจะต้องกระทำการใด

สำนักผังเมืองจึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวและฟังข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักผังเมือง) ซึ่งชี้แจงว่า ในการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมในท้องที่ต่าง ๆ ในจังหวัดชลบุรี จังหวัดสงขลา และจังหวัดภูเก็ตตามที่หารือนี้ สำนักผังเมืองได้อาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินฯ ทั้ง ๓ ฉบับดำเนินการสำรวจรวบรวมข้อมูลเพื่อวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมไว้ครบถ้วน และไม่มีมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปสำรวจหรือใช้อำนาจตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ อีกต่อไปแล้ว แม้จะมีปัญหาที่จะต้องแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตผังเมืองรวมก็ไม่จำเป็นต้องเข้าไปทำการสำรวจหาข้อมูลใหม่แต่อย่างใด เพราะสำนักผังเมืองมีข้อมูลครบถ้วนพร้อมที่จะประกาศกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมได้แล้ว

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๒) จึงมีความเห็นว่า

๑. สำหรับปัญหาข้อแรกที่ว่า เมื่อพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อการวางและจัดทำผังเมืองรวมครบกำหนดเวลาการใช้บังคับ และสำนักผังเมืองไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปสำรวจหรือใช้อำนาจตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ อีกต่อไปแล้ว จะต้องดำเนินการให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ในท้องที่ดังกล่าวอีกหรือไม่ นั้น เห็นว่า ตามมาตรา ๑๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ได้กำหนดอำนาจในการวางและจัดทำผังเมืองรวมไว้กว้างๆ ว่า จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อการดังกล่าวหรือไม่ก็ได้ นั้น ก็เพื่อให้เจ้าพนักงานการผังเมืองมีอำนาจเข้าไปดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้เท่านั้น สำหรับกรณีที่หาเรื่องนี้เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าไปทำการสำรวจเพื่อวางและจัดทำผังเมืองรวมในท้องที่ดังกล่าวจนได้ข้อมูลครบถ้วนภายในกำหนดเวลาใช้บังคับของพระราชกฤษฎีกา แล้ว และสำนักผังเมืองไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปสำรวจหรือใช้อำนาจตามมาตรา ๑๕ อีก แม้จะยังมีได้ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดภายในระยะเวลาดังกล่าว ดังนั้น จึงเห็นว่า ไม่จำเป็นต้องดำเนินการให้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อการวางและจัดทำผังเมืองรวมในท้องที่ดังกล่าวอีก

๒. สำหรับปัญหาข้อที่สองที่ว่า ในกรณีที่ไม่มีมีการตราพระราชกฤษฎีกา ในท้องที่ดังกล่าวอีก จะดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมต่อไปได้หรือไม่ หรือจะต้องกระทำการประการใด นั้น เห็นว่า เมื่อสำนักผังเมืองได้ดำเนินการสำรวจเพื่อวางและจัดทำผังเมืองรวมจนได้ข้อมูลครบถ้วนเสร็จสิ้นแล้ว สำนักผังเมืองก็สามารถดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมต่อไปได้จนครบขั้นตอนที่ต้องกระทำตามที่กฎหมายกำหนด

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

(นายอมร จันทสมบุรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ มาตรา ๑๔ ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจ เพื่อการวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะไว้ก็ได้

ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุ

(๑) วัตถุประสงค์เพื่อทำการสำรวจในการวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะ
(๒) เจ้าพนักงานการผัง
(๓) เขตท้องที่ที่จะทำการสำรวจพร้อมด้วยแผนที่แสดงเขตสำรวจแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา
(๔) กำหนดเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องไม่เกินห้าปี

^๒ มาตรา ๑๕ ในระหว่างกำหนดเวลาที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจใช้บังคับ ให้เจ้าพนักงานการผังเมืองมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปทำการอันจำเป็นเพื่อการสำรวจ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๒๕